

Täysistunto

Torstai 14.6.2018 klo 16.00—18.54

2.4. Suullinen kysymys aselainsäädännöstä (Olli Immonen ps)

Suullinen kysymys SKT 100/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Paula Risikko: Seuraava kysymys, perussuomalaisten eduskuntaryhmä, edustaja Immonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.35 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Mitäpä Euroopan unioni ei tekisi hankaloitukseen tavallisten kansalaisten elämää? Tämä asia on nähty monta kertaa myös meillä täällä Suomessa, vai mitä hallitus? [Välihuutoja oikealta] Tällä kertaa ongelma ei ole kuitenkaan pelkkä EU, vaan myös Suomen hallitus, joka on ajamassa EU:n ampuma-asedirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä Suomeen vielä tiukempaa aselainsäädäntöä kuin mitä EU vaatii. Suomalaisia metsästäjiä, ampumaurheilijoita ja muita aseharrastajia ranگاistaan aina siitä, kun islamisti päättää tehdä terrori-iskun Euroopassa. Tämä on väärin. Näitä iskuja ei estetä kiusaamalla lainkuuliaisia suomalaisia.

Arvoisa puhemies! Asiantuntijajärjestöt ovat tyrmänneet tämän hallituksen aselakiesityksen, ja tämän johdosta kysyisinkin sisäministeriltä: kai te nyt aiotte korjata nämä lakiesitykseen sisältyvät täysin kohtuuttomat tiukennukset, jotka kurittavat [Puhemies koputtaa] suomalaisia aseharrastajia?

16.36 **Sisäministeri Kai Mykkänen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kysymyksestä. Ensinnäkin, kiitos laajasta yhteisymmärryksestä eduskunnassa, jonka avulla olemme Suomea taistelleet tähän asedirektiiviin sinänsä erityisesti reserviläispoikkeuksen, josta silloin kolme neljä vuotta sitten, kun lähdettiin liikkeelle, ei ollut puhettakaan tuossa muodossa. Sen nojalla myöskin tämä lakiluonnos, joka nyt on vielä lausuntokierroksen viimeisessä vaiheessa Ahvenanmaan osalta, on kirjoitettu sillä tavalla, että meidän koko sodanajan reservillä on mahdollisuus myöskin reservissä harjoitella siten, että saadaan haettua lupia Pääesikunnan kautta puollolla myöskin näihin niin sanottuihin kiellettyihin aseisiin eli pitkän lippaan puoliautomaattiaseisiin. Tämä on vallankumouksellinen muutos siihen nähden, miltä näytti vielä kaksi kolme vuotta sitten, ja itse asiassa myös lainsäädännön luonnosta muutettiin keväällä nimenomaan sillä tahtotilalla, että laaja reservi voi harjoitella.

Yksityiskohtiin, mitä lausuntokierroksella on tullut esiin runsaasti, teemme nyt lähiviikkoina muokkauksia. Tässä täytyy tehdä selvät säännöt, jotka eivät estä turhaan harrastamista, ja samalla estää aseiden päätyminen väärin käsiin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2018 vp

Puhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.37 Olli Immonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valitettavasti tämä ministerin vastaus ei kyllä vakuuttanut. Me perussuomalaiset tulemme seuraamaan kyllä erityisen tarkkaan tämän tilanteen kehittymistä nyt jatkossa.

Tässä lakiesityksessähän muun muassa on mukana sellainen älyttömyys, jossa kivääri, johon on kiinnitetty yli 20 panoksen lipas tyhjänä, menee samaan kategoriaan tykkien ja raketinheittimien kanssa. Tämä on kyllä täysin järjetöntä.

Luvallisilla aseilla tehty henkirikokset Suomessa ovat äärimmäisen harvinaisia. Onkin valitettavaa, että lainkuuliaisia aseiden omistajia kerta toisensa jälkeen rangaistaan ja heidän harrastustoimintaansa hankaloitetaan. Me perussuomalaiset emme hyväksy tällaista kurituslinjaa. Metsästäminen, reserviläistoiminta ja muu aseharrastus on turvattava Suomessa [Puhemies: Kysymys!] tulevaisuudessa.

Arvoisa puhemies! Kysyisinkin: mihin toimiin hallitus aikoo jatkossa ryhtyä parantaakseen, ja nimenomaan parantaakseen, suomalaisten aseharrastajien asemaa ja oikeuksia Suomessa?

16.38 Sisäministeri Kai Mykkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitä tulee tähän viittaukseen pitkän lippaan, yli 20 patruunan lippaan, rinnastuksesta, tämä direktiivi lähtee eksplisiittisesti siitä, että yli 20 patruunan lipas tekee aseesta kielletyn A-luokan ase, ja sen takia sitä joudutaan käsittelemään kiellettyä A-luokan aseena, mutta meillä onneksi on esimerkiksi reserviläispoikkeus, meillä on mahdollisuus myöskin suomalaisen perinteiseen SRA-ammuntaan myöntää poikkeuslupia, ja myös ampumaurheilu tietyin edellytyksin eurooppalaisesti voi saada poikkeuslupia. Nyt niitä käytäntöjä, kuinka tämä tehdään sujuvasti, kehitetään.

Samalla ei myöskään voida ummistaa silmiä siltäkään tosiasialta, että meillä on myös kotimaisissakin ampuma-aseella tehdyissä rikoksissa käytetty toki myös täältä vääriin käsiin levinneitä aseita. Ei kyse ole aina ulkomailta levinneistä aseista. Sikäli on erityisesti ampumaharrastajien etu, että nämä tapaukset pystytään estämään. Sikäli tämä on tärkeä tasapaino, ja uskon, että me tästä kyllä selviämme niin, että kaikki asialliset [Puhemies ko-puttaa] ampujat jatkossakin voivat harjoitella.

16.39 Tom Packalén ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on valmistellut aselakia, jota voitaneen suorastaan sanoa epäisänmaalliseksi. Uudessa laissa on niin lukematon määrä huonoa valmistelua, että puutun siksi vain yhteen sen lukemattomista järjestömyyksistä, reserviläistoimintaan.

Uusi laki tulee tekemään reserviläisampumaurheilun aloittamisen ja harrastamisen lähes mahdottomaksi. Lisäksi se tulee sulkemaan suuren joukon sijoittamattomia reserviläisiä yhdenvertaisuuslain vastaisesti eriarvoiseen asemaan sijoitettujen reserviläisten kanssa. Suomen puolustus perustuu suureen, 900 000 miehen reserviin, josta alkuvaiheessa — ja korostan: alkuvaiheessa — mobilisoidaan 280 000 miestä.

Nyt uudessa laissa ei-sijoitetut reserviläiset jäisivät heikompaan asemaan kuin sijoitetut. Haluankin kysyä asianosaisilta ministereiltä: miten tämä sisäasiainministeriössä huolesti valmisteltu laki saataisiin korjattua siten, että maanpuolustustahtoiset reserviläiset

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2018 vp

voivat tulevaisuudessakin antaa oman panoksensa Suomen maanpuolustukseen? Tämä laki ei tule sitä mahdollistamaan.

16.41 Sisäministeri Kai Mykkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siinä reserviläispoikkeuksien määritelmäkohdassa on nimenomaan levennetty se määritelmä niin, että se koskee sodanajan sijoitettua tai jo suunniteltua sijoitusta, millä tarkoitetaan sitä, että on reserviläinen, joka voidaan sodan aikana sijoittaa aseelliseen palvelukseen. Me emme voi kirjoittaa lakiin, että vapautamme 900 000 miestä direktiivin kiellettyjen aseiden listalla olevista aseista. Silloin se kaatuu EU-tuomioistuimessa. Sen takia tässä tarvitaan taiten tehtyä valmistelua, jotta reserviläispoikeus oikeasti Suomessa voidaan myös toimeenpanna käytäntöön. Huolet kyllä ymmärrän.

Mitä tulee käytännön prosesseihin, niin tarkastelemme esimieskysymystä siitä, tarvitaanko 24 kuukauden vai 12 kuukauden harjaantuneisuus, voidaanko harjaantuneisuutta osoittaa myös B-luokan aseella eli lyhyen lippaan aseella. Tällaisia asioita, joita lausuntopalautteessa aivan asiallisesti ja reserviläisjärjestöjen ansiokkaan vuoropuhelun kautta tulee, nyt tarkastelemme läpi. Mutta on kyllä aika kohtuutonta väittää, että sillä tarkastelulla, jota hallitus tässä hyvässä yhteistyössä eri ministereiden kanssa on tehnyt, olisi kyse maanpetoksellisesta toiminnasta.

16.42 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun tämä asedirektiivivyöry Euroopan unionista lähti käyntiin, oli hienoa havaita, kuinka tämä sali eli Suomen kansanedustajat eri puolueista olivat yksimielisiä siitä, että reserviläispoikeus tulee saada aikaan. Ja tätä reserviläispoikkeusta puolustivat silloinen sisäministeri Petteri Orpo ja puolustusministeri Jussi Niinistö — jopa EU-pöydissä kävivät esittelemässä Suomen puolustusratkaisua, ja oli tärkeää, että tämä reserviläispoikeus saatiin aikaan.

Suomen sodanajan sijoitetuista yli 95 prosenttia on reserviläisiä. Omaehtoinen ampumaharjoittelu on tässä mielessä välttämätöntä. Jos tätä kaikkea pitäisi Puolustusvoimien omalla toimintana harjoittaa, resurssit eivät yksinkertaisesti riittäisi. Kysyisinkin puolustusministeri Niinistöltä, mikä merkitys reserviläistoiminnalla ja erityisesti tällä omaehtoisella ampumaharjoittelulla vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa on meidän puolustusjärjestelmällemme.

16.43 Puolustusministeri Jussi Niinistö (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toki Puolustusvoimien kertausharjoituksissa reserviläisiä koulutetaan 18 000 vuodessa ja varusmiehiä koulutetaan yli 20 000 vuosittain ja siellä luodaan tämä pohja. Mutta on selvä, että kertausharjoitusten määrä on vain tyydyttävä, ja on hyvä, että reserviläisillä on mahdollisuus harjoitella omaehtoisesti reserviläisyhdistysten ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksenkin kautta. Tämä on tärkeä voimavara, ja sitä paitsi ampumaurheilu on hieno harrastus.

Puhemies Paula Risikko: Ja vielä lisäkysymys, edustaja Jalonen.

16.43 Ari Jalonen sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tästä tulee huomattava määrä palautetta, ja huoli on oikeastaan käsin kosketeltava. Arvoisa ministeri, pystyttekö nyt rauhoittamaan tilannetta vakuuttamalla tämän kansalaispalautteen antajat siitä, että niin sanottua Suomi-lisää, turhaa Suomi-lisää, ei tähän direktiivin päälle tule?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 66/2018 vp

16.44 Sisäministeri Kai Mykkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä, meidän tarkoituksemme on tähän esitykseen perusteltuja muutoksia tehdä lausuntopalautteen pohjalta. Niitä tullaan tekemään. Tarkoitus on tehdä niin sujuva laki kuin on mahdollista. Ja uskon — kun tiedän sekä ampumaurheilijoiden että reserviläisten huolet — että me pystymme järjestämään tämän niin, että ne arvokkaat harrastukset voivat säilyä. Tässä on hyvää yhteistyötä erityisesti puolustusministerin ja hänen hallintonsa kanssa tehty.

Eduskunnassahan laki säädetään, ja tietysti viime kädessä se on eduskunnan tahtotila, ja tässä viitattiin — edustaja Savola viittasi — aivan oikein laajaan yhteisymmärrykseen. Hieman rupesin huolestumaan, kun luin Helsingin Sanomista edustajien Tuomioja ja Pääterö mielipidekirjoituksen, jossa ei oltu yhtä mieltä siitä, että laaja reservin aseellinen harjoittelu olisi omaehtoisesti tarpeellista, [Eduskunnasta: Ohhoh!] vaan siinä viitattiin siihen, että vain Puolustusvoimat voisi tätä tehdä. Tässä suhteessa täytyy vain toivoa, että eduskunta on laajasti edelleen samalla hankkeella kuin reserviläispoikkeusta haettaessakin.

16.45 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Laaja lausuntokierros tässä asiassa on poikkeuksellisen tarpeellinen. Luotan siihen, että ministeriön valmistelussa nyt edelleen pidetään huoli siitä, että lausuntokierroksella esiin tulleet näkökohdat huomioidaan lainvalmistelussa. [Timo Heinonen: Kaikki!] Tämän vuoksi kysyn ikään kuin varmuuden vuoksi vielä: onko jokin erityinen tarve virittää lainsäädäntö, sekä reserviläistoimintaa että ampumaurheilua koskien, hankalammaksi kuin mitä EU:n minimiedellytykset tässä suhteessa meiltä edellyttäisivät?

16.46 Sisäministeri Kai Mykkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei ole. Sinänsä tämä asedirektiivi ei koske meidän kaikkea aselainsäädäntöä, esimerkiksi vaikka käsiaseiden sääntelyä. Tämä ei mene yksi yhteen, vaan eroja tulee säilymään myös direktiivin soveltamisalan ulkopuolelta.

Toisaalta meidän tämänhetkisten tietojen mukaan esimerkiksi Saksa ja Espanja ovat ainakin maita, joissa ampumaurheilun osalta tullaan olemaan selvästi tiukempia tässä implementoinnissa, mennään pidemmälle. Meidän pitää säilyttää meidän arvokkaat kansalliset harrastusperinteet, erityisesti tiettyjä ampumaurheilulajeja mutta aivan erityisesti reserviläistoiminnan osalta, ja se tullaan tekemään niiden järkevien soveltamistapojen kautta, mitkä nyt lausuntopalautteen pohjalta tehdään. Ne täytyy meidän miettiä niin, että ne myös kestävät EU-tuomioistuimessa. Tässä ei kannata kerätä lyhytaikaisia irtopisteitä vaan kannattaa katsoa, mikä on viiden vuoden päästä voimassa oleva käytäntö. Ja uskon, että se tulee olemaan aivan hyvä, kunhan eduskunnan enemmistö pysyy tällä kannalla eikä lähde toiseen suuntaan.

Kysymyksen käsittely päättyi.